

- jednostka geograficzna i fizjograficzna, np.:

Europa
Kraje NATO
Kraków (Polska)
Pacyfik (ocean)
Włochy

- wydarzenie historyczne, traktaty, układy, wojny, bitwy, kampanie i operacje wojenne, zbrodnie masowe, np.:

Katyń, Zbrodnia (1940)
Monte Cassino, Bitwa (1944)
Operacja „Burza”
Pakt o nieagresji niemiecko-radziecki (1939)
Traktat nicejski (2001)
Wojny napoleońskie (1800-1815)

- dziedziny wiedzy, sztuki, życia, działalności praktycznej, np.:

Architektura
Dyplomatyka
Genealogia
Historia powszechna
Historia wojskowa
Nauki pomocnicze historii

- kierunki, prądy, religie, ideologie, teorie, np.:

Autorytaryzm
Bonapartyzm
Buddyzm
Panslawizm
Totalitaryzm

- obiekty fizyczne, kategorie osób, grupy etniczne, rodzaje, gatunki, np.:

Fortyfikacje
Inkowie
Królowie i władcy
Historycy
Kroniki

- działania, procesy, zjawiska, jednostki abstrakcyjne, np.:

Czas
Pamięć zbiorowa
Spory graniczne
Świadomość historyczna

WYSZUKIWANIE PRZEDMIOTOWE

Opis przedmiotowy dokumentu przyjmuje w katalogu postać **hasel przedmiotowych**. Każde hasło przedmiotowe musi zawierać **temat**.

Hasło przedmiotowe proste składa się tylko z tematu, np.:

Dwór i dworzanie
Genealogia
Inskrypcje
Polska

Hasło przedmiotowe rozwinięte składa się z tematu i określnika / określników, np.:

Dwór i dworzanie -- Polska -- 17 w.
Genealogia -- konferencje
Inskrypcje -- Egipt -- Teby (miasto dawne)
Polska -- 1981-1983 (Stan wojenny)

Opisy przedmiotowe dokumentów w katalogu online bibliotek UW są **formułowane w języku hasel przedmiotowych KABA**.

Opis zawartości katalogu online bibliotek UW i wskazówki dotyczące wyszukiwania przedmiotowego wraz z przykładowymi ekranami wyszukiwań przedmiotowych prostych można znaleźć w ulotce „Katalog online bibliotek UW cz. 5 Wyszukiwanie przedmiotowe – zasady ogólne”

PRZYKŁADY PYTAŃ

◆ **Jak mam szukać historii Polski?**

Opracowań dotyczących historii ogólnej kontynentu, kraju lub miasta należy szukać przez hasła przedmiotowe z określnikiem: -- **historia**, np.:

Polska -- historia
Cambridge (Wielka Brytania) -- historia
Europa -- historia
Rzym (państwo) -- historia
Rzym (Włochy) -- historia

◆ **Interesuje mnie okres panowania Bolesława Krzywoustego.**

Prac na temat poszczególnych okresów historii Polski należy poszukiwać pod hasłami przedmiotowymi o

konstrukcji: **Polska -- [okres/data (wyjaśnienie nazwy okresu)]**, z pominięciem określnika -- historia, np.:

Polska -- 1102-1138 (Bolesław Krzywousty)

Określnik chronologiczny -- **1102-1138 (Bolesław Krzywousty)** jest określnikiem związanym z tematem Polska i wskazuje okres panowania Bolesława Krzywoustego.

Prac na temat osoby Bolesława Krzywoustego należy szukać pod hasłem:

Bolesław III Krzywousty (książę Polski; 1085 ? -1138)

◆ **Jak szukać źródeł do historii Powstania Listopadowego?**

Należy szukać pod hasłem:

Polska -- 1830-1831 (Powstanie Listopadowe) -- źródła

Źródeł do historii Polski w ogólności szukamy pod hasłem:

Polska -- historia -- źródła

◆ **W jaki sposób znaleźć bibliografię prac dotyczących Feliksa Koniecznego?**

Bibliografii Feliksa Koniecznego trzeba szukać pod hasłem:

Koneczny, Feliks (1863-1949) -- bibliografia

Bibliografii na dany temat należy zawsze szukać pod hasłami przedmiotowymi z określnikiem: -- **bibliografia**, np.:

Monte Cassino, Bitwa (1944) -- bibliografia
Polska -- historia -- bibliografia
Polska -- 1863-1864 (Powstanie Styczniowe) -- bibliografia

◆ **Poszukuję opracowań historii powszechnej.**

Opracowań na temat całej historii powszechnej, w znaczeniu historii świata, trzeba szukać pod hasłem:

Historia powszechna

Wybranych okresów historii powszechnej proszę szukać dodając do hasła **Historia powszechna** odpowiedni określnik chronologiczny, np.:

Historia powszechna -- 15 w.
Historia powszechna -- 1789-1815
Historia powszechna -- 1945-1990

◆ **Jak szukać źródeł historycznych?**

Źródeł dotyczących historii powszechnej, historii krajów, rodów, traktatów wojennych, zbrodni masowych itp. należy szukać pod właściwymi hasłami z określnikiem -- **źródła**, np.:

Historia powszechna -- źródła
Katyń, Zbrodnia (1940) -- źródła
Operacja „Burza” -- źródła
Polska -- historia -- źródła
Polska -- 1506-1548 (Zygmunt I Stary) -- źródła
Radziwiłłowie (ród) -- źródła

◆ **Jak znaleźć źródła dotyczące wojen?**

Źródeł odnoszących się do określonej wojny szukamy pod nazwą wojny, dodając do właściwego hasła określnik: -- **źródła**, np.:

Wojna kozacko-polska (1648-1654) -- źródła
Wojna radziecko-fińska (1939-1940) -- źródła
Wojna szwedzko-polska (1617-1629) -- źródła
Wojna światowa (1914-1918) -- źródła

Prac dotyczących źródeł historycznych i zbiorów dokumentów należy szukać pod hasłem:

Historia -- źródła

Materiały źródłowe znaleźć można także pod właściwymi hasłami uzupełnionymi określnikiem -- **archiwa**, np.:

Czartoryscy (ród) -- archiwa
Paderewski, Ignacy Jan (1860-1941) -- archiwa

◆ **Jak należy poszukiwać prac dotyczących bitew, np. Bitwy Warszawskiej, rozegranej w roku 1920, zwanej też „cudem nad Wisłą”?**

Należy wyszukać hasło:

Bitwa Warszawska (1920)

Poszukiwane wyrażenie [-] Bitwa Warszawska (1920) jest odsyłaczem, odsyłaczem jest także wyrażenie [-] Cud nad Wisłą, odsyłacze te kierują do przyjętego hasła:

Warszawa, Bitwa (1920)

Literatury na temat poszczególnych bitew szukać należy pod nazwami miejsc stoczonych bitew, uzupełnionych wyrazem „bitwa” i ewentualnie datą, np.:

Falaise, Bitwa (1944)
Westerplatte, Bitwa (1939)

◆ **Jak poszukiwać prac na temat Traktatu wersalskiego?**

Należy szukać przez hasło przedmiotowe:

Traktat wersalski (1919)

◆ **Interesuje mnie piśmiennictwo dotyczące „Sto dni Napoleona”.**

Należy szukać przez to wyrażenie, dodając rok (1815).

Sto dni Napoleona (1815)

Poszukiwane wyrażenie [-] Sto dni Napoleona (1815) jest odsyłaczem, który prowadzi do przyjętego hasła:

Francja -- 1815 (Sto dni).

Sto dni Napoleona to krótki okres w dziejach Francji, tematem w hasle przedmiotowym jest **Francja**. Określnik chronologiczny wskazuje na okres.

◆ **Jak szukać książek na temat desantu, dokonanego w dniu 6 czerwca 1944 r. w Normandii, znanego pod kryptonimem „D-Day”?**

Należy poszukać przez wyrażenie:

D-Day (6 czerwca 1944).

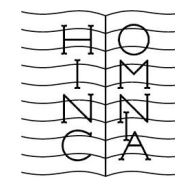
Wyrażenie [-] D-Day (6 czerwca) jest odsyłaczem, który prowadzi do przyjętej formy hasła:

Wojna światowa (1939-1945) -- kampanie i bitwy -- Francja -- Normandia (region)

◆ **Pod jakim hasłem szukać książek na temat operacji Overlord?**

Należy szukać pod nazwą tej operacji:

Operacja Overlord.

Katalog online bibliotek UW cz. 5.2

**Wyszukiwanie przedmiotowe
- Historia**

Poszukując publikacji na określony temat w katalogu online bibliotek UW trzeba pamiętać, że mamy do czynienia z wyszczególniającymi opisami przedmiotowymi dokumentów. Oznacza to, że **powinniśmy prowadzić wyszukiwanie przypominające poszukiwania w encyklopedii**. Wybieramy jako klucze wyszukiwawcze nazwy poszukiwanych przedmiotów. Przedmiotem może być:

- osoba, także postać legendarna, np.:

Gieysztor, Aleksander (1916-1999)
Kleopatra VII (królowa Egiptu; 69-30 a.C.).
Piłsudski, Józef (1867-1935)
Wernyhora (postać legendarna)

- dzieło autorskie i anonimowe, np.:

**Bielski, Marcin (1495-1575). Kronika
wszytkiego świata.**
**Caesar, Gaius Iulius (100-44 a.C.). De bello
gallico**
Chanson de Roland
Chronica Hungaro-Polonica
**Długosz, Jan (1415-1480). Chorographia
Regni Poloniae**

- osoba prawna, instytucja, impreza, np.:

Konferencja Jałtańska (1945; Jałta)
Kongres Wiedeński (1814-1815)
**Organizacja Narodów Zjednoczonych
Polska. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej
na Uchodźstwie**
**Polski Czerwony Krzyż. Biuro Informacji
i Poszukiwań (Warszawa) -- archiwa**

*Oprac. Teresa Głowacka
przy współpracy Małgorzaty Jarosławskiej*